

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

Tekst ujednolicony

LBI-4100-04-01/2012
P/12/092

Białystok, dnia 12 kwietnia 2012 r.

Pan
Andrzej Tańcula
Prokurator Apelacyjny
w Białymstoku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (zwanej dalej „ustawą o NIK”), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Prokuraturze Apelacyjnej w Białymstoku (zwanej „Prokuraturą”) kontrolę wykonania planu finansowego w 2011 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym 29 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prokuratorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie przez Prokuraturę planu finansowego w 2011 roku. Podstawą oceny pozytywnej jest prawidłowe realizowanie i terminowe przekazywanie dochodów budżetowych, wykorzystywanie środków finansowych zgodnie z przepisami o finansach publicznych oraz rzetelne sporządzanie sprawozdań. Zastrzeżenia NIK dotyczą:

- naruszenia przesłanek upoważniających do udzielenia w trybie z wolnej ręki dwóch zamówień dodatkowych o łącznej wartości 79.604,55 zł,
- zaciągnięcia zobowiązania w wysokości przekraczającej o 5.655,81 zł plan wydatków,
- wydatkowania kwoty 15.000 zł z tytułu odszkodowań za przewlekłe prowadzone postępowania karne, tj. na skutek działań stanowiących naruszenie prawa,
- poprawności formalnej zapisów księgowych.

1. Dochody zrealizowane przez prokuratury z obszaru apelacji białostockiej wyniosły łącznie 1.363,8 tys. zł, w tym dochody uzyskane przez Prokuraturę – 1.116,4 tys. zł, co stanowiło 108,4% planowanych wpływów (1.030 tys. zł). Głównym źródłem dochodów były spłaty pożyczek z odsetkami (łącznie 1.100,2 tys. zł,

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.

tj. 98,5% uzyskanych dochodów) udzielonych – na podstawie art. 58 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze² – prokuratorom z obszaru apelacji białostockiej. Analiza dochodów w wysokości 141 tys. zł wykazała, że zostały one wymierzone prawidłowo oraz były przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach ustalonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa³. Na koniec 2011 roku nie wystąpiły w Prokuraturze należności pozostałe do zapłaty.

2. Wydatki jednostek prokuratury z obszaru apelacji białostockiej ustalono w planie finansowym na 97.773 tys. zł i w trakcie roku zmniejszono je o 314,6 tys. zł (o 0,3%), do poziomu 97.458,4 tys. zł. Zrealizowane wydatki wyniosły 97.448,3 tys. zł, co stanowiło 99,99% planu po zmianach. Niewykorzystane środki zwrócono na bieżący rachunek dysponenta wyższego stopnia w terminie określonym w § 16 ust. 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

Wydatki Prokuratury Apelacyjnej ustalono w planie na 15.429,7 tys. zł i w trakcie roku zmniejszono je o 1.356,4 tys. zł (do 14.073,3 tys. zł). Najwięcej środków, tj. 8.453,8 tys. zł (60,1% ogółu wydatków) przeznaczono na wynagrodzenia z pochodnymi, 2.548,2 tys. zł (18,1%) na wydatki majątkowe oraz 896,6 tys. zł (6,4 %) na uposażenia prokuratorów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne.

Analiza wykorzystania środków w kwocie 3.635,1 tys. zł (64,7% wydatków pozapłacowych) wykazała, że wydatków dokonano w ramach ustalonego planu finansowego, głównie na przebudowę siedziby Prokuratury przy ul. Włókienniczej 32 w Białymstoku oraz na zakup „pierwszego wyposażenia” (m.in. mebli i sprzętu komputerowego). Stwierdzono jednak nieprawidłowości polegające na:

- udzieleniu przez Pana Prokuratora w trybie z wolnej ręki dwóch zamówień dodatkowych, które – co do części robót – nie spełniały przesłanek uprawniających do udzielenia zamówień w tym trybie, określonych w art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴, obejmujących m.in.:
 - dostawę i montaż szlabanów na kwotę 15.985,08 zł (w ramach zamówienia z 28.04.2011 r. o wartości 193.027,25 zł brutto), które to zamówienie wynikało z zamówienia podstawowego i było możliwe do przewidzenia na etapie wszczynania zamówienia pierwotnego (w zamówieniu podstawowym przewidziano wykonanie zasilania i sterowania szlabanami),
 - remont nawierzchni placu przed budynkiem Prokuratury przy ul. Włókienniczej 32 (w ramach zamówienia z 25.07.2011 r. o wartości 246.734,34 zł brutto) na kwotę 63.619,47 zł (i wartości oszacowanej w kosztorysie inwestorskim na 82.184,74 zł netto), który nie był niezbędny do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego. Zakres zamówienia podstawowego obejmował bowiem roboty budowlane w budynku (m.in. rozbiórkowe, murarskie, stolarskie, wykończeniowe), roboty drogowe (m.in. wykonanie nawierzchni dojazdu, parkingu i chodników),

² Dz. U. z 2011r. Nr 270, poz. 1599 ze zm.

³ Dz. U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

wykonanie ogrodzenia, roboty sanitarne, elektryczne i teletechniczne, tj. zakres prac, na którego realizację nie miało wpływu wykonanie remontu nawierzchni placu zlokalizowanego w miejscu nieobjętym prowadzonymi robotami budowlanymi,

- wydatkowaniu 15.000 zł z tytułu zasądzonych czterech odszkodowań za przewlekłe prowadzenie postępowań karnych przez prokuratorów, tj. na skutek działań stanowiących naruszenie prawa,
 - zaciągnięciu przez Pana Prokuratora w dniu 15.12.2011 r. zobowiązania (na remont pomieszczeń) w wysokości przekraczającej obowiązujący wówczas plan wydatków o 5.655,81 zł, co stanowiło naruszenie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵ (odpowiednich przeniesień w planie wydatków dokonano dopiero następnego dnia, tj. 16.12.2011 r.).
3. Zobowiązania Prokuratury (w całości niewymagalne) na koniec 2011 r. wyniosły 656,7 tys. zł i były wyższe w stosunku do stanu z końca roku poprzedniego (585 tys. zł) o 71,7 tys. zł (tj. o 12,3%). Dotyczyły one przede wszystkim dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych (95,4% ogółu zobowiązań), zakupów energii, usług telekomunikacyjnych, kosztów postępowań prokuratorskich. Na zwiększenie stanu zobowiązań wpłynęło głównie zwiększenie kwoty dodatkowych wynagrodzeń rocznych i pochodnych, wynikające z przeniesienia pięciu etatów prokuratorskich z podległych prokuratur okręgowych (stosownie do zalecenia Prokuratury Generalnej do stanu zatrudnienia Prokuratury Apelacyjnej zaliczono prokuratorów Prokuratury Apelacyjnej bezterminowo delegowanych do prokuratur okręgowych, uwzględnionych wcześniej w limitach etatów tych prokuratur).
4. Przegląd funkcjonującego w Prokuraturze systemu rachunkowości i badanie przeprowadzone na próbie wylosowanych metodą monetarną 86 dowodów księgowych o wartości 3.567,3 tys. zł oraz w oparciu o dobór celowy 38 dowodów o wartości 67,8 tys. zł (co stanowiło 77,2% populacji objętej badaniem – 4.707,2 tys. zł), dały podstawę do pozytywnej oceny skuteczności funkcjonowania systemu rachunkowości i kontroli finansowej oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych, a także poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych. Stwierdzono jednak nieprawidłowości, niemające wpływu na ogólną ocenę, polegające na zamieszczeniu w czterech zapisach księgowych niewłaściwych dat operacji i dat dowodów źródłowych dotyczących usług biegłych i tłumaczy (do kwietnia 2011 roku w ewidencji księgowej ujmowano daty sporządzenia list wypłat, zamiast dat wynikających z dowodów źródłowych), co stanowiło naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶. Odpowiedzialność za prowadzenie rachunkowości Prokuratury ponosi główna księgowa.
5. NIK pozytywnie ocenia sporządzanie rocznych i bieżących sprawozdań Prokuratury oraz łącznych sprawozdań jednostek prokuratury apelacji białostockiej: Rb-23 o *stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych*, Rb-27 z *wykonania planu dochodów budżetowych*, Rb-28 z *wykonania planu wydatków budżetu państwa*, Rb-N o *stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych*, Rb-Z o *stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń*. Sprawozdania

⁵ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

opracowano terminowo, na podstawie danych zawartych w ewidencji księgowej i z zachowaniem zasad określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷ oraz z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.⁸ Dane zawarte w łącznych sprawozdaniach były zgodne z danymi ujętymi w sprawozdaniach jednostkowych prokuratur z obszaru Apelacji Białostockiej oraz przekazywały prawdziwy obraz dochodów i wydatków, a także stanu należności i zobowiązań.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) przestrzeganie przesłanek uprawniających do udzielania zamówień dodatkowych w trybie z wolnej ręki,
- 2) zaciąganie zobowiązań do wysokości wynikającej z zatwierdzonego planu finansowego.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prokuratora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosków lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
w Białymstoku
Barbara Chylińska

⁷ Dz. U. Nr 20, poz. 103

⁸ Dz. U. Nr 43, poz. 247